

NOTAT 6. september 2024

Aftaler, regeringsdokumenter og EU-anbefalinger om fremme af plantebaserede fødevarer

I landbrugsaftalen, [Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug](#), fra 4. oktober 2021 mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne fremgår følgende:

"Plantebaserede fødevarer og proteiner er et fremtidigt vækstområde, hvor nye indtjenings- og jobmuligheder kan etableres, og hvor hensyn til vækst, miljø og klima går hånd i hånd. Aftaleparterne er derfor enige om, at omlægning til mere planteproduktion er et centralt element i den grønne omstilling."

Et af initiativerne i landbrugsaftalen var udarbejdelse af en [handlingsplan for plantebaserede fødevarer](#). Denne blev offentliggjort i oktober 2023. I forordet til handlingsplanen udtaler ministeren fra fødevarer, landbrug og fiskeri, Jacob Jensen fra Venstre følgende:

"Plantebaserede fødevarer er fremtiden. Der hersker ingen tvivl om, at hvis vi vil nedbringe klimaaftrykket fra landbruget, skal vi alle sammen – i tråd med De Officielle Kostråd – spise mere planterigt."

"Danmark står i en unik position i forhold til at håndtere klima-, miljø- og ernæringshensyn og har mulighed for at være førende på et hurtigt voksende globalt marked og dermed inspirere vores omverden."

Initiativer, der styrker plantesektoren, har også indflydelse på jobskabelsen. [Regeringens strategi for grønne jobs i landbruget og følgerehverv](#) fra februar 2024 påpeger følgende:

"Den grønne omstilling betyder, at nogle jobs vil forsvinde, mens nye vil opstå. Den animalske sektor står over for udfordringer, fordi en betydelig del af sektorens emissioner stammer herfra. Omvendt åbner udviklingen mod flere plantebaserede fødevarer og nye måder at producere proteiner til foder og fødevarer på op for nye muligheder."

I en europæisk kontekst kom treparten/arbejdsgruppen '[Strategic Dialogue on the Future of Farming](#)' nedsat af EU's kommissionens formand Ursula von de Leyen, med deres anbefalinger onsdag den 4. september 2024. Treparten har bestået af i alt 29 aktører fra bl.a. landbrugsorganisationer, miljøorganisationer og forbrugerorganisationer.

Nogle af EU-trepartens – enstemmige – anbefalinger lyder således:

"The European Commission should develop, by 2026, an EU Action Plan for Plant-based Foods to strengthen the plant-based agri-food chains from farmers all the way to consumers."

"The Strategic Dialogue observes a trend in the EU towards a reduction of consumption of certain animal-based products and an increased interest in plant-based proteins. To improve the sustainable balance between animal and plantbased protein intake at the European population level, it is crucial to support this trend by rebalancing towards plant-based options and helping consumers to embrace the transition."

"Working together with consumer representatives, NGOs, health services and education providers, Member States and local authorities should encourage sustainable, balanced, and healthy diets through initiatives that further develop consumers' interest in sustainable food, in the impact of their behaviour on the planet, and in healthier diets."

Den danske handlingsplan er en direkte inspiration for den, der nu foreslås på europæisk plan. Det er derfor påfaldende, at EU-treparten er langt mere visionær end den danske trepart, som har glemt både landbrugsaftalen fra 2021 og regeringens egen handlingsplan for plantebaserede fødevarer.